

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

25 september 2025

Inleiding

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft via een dwarsdoorsnede van de begroting inzicht in de mate van onderhoud en de financiële lasten die daarmee gepaard gaan. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen worden de volgende kapitaalgoederen opgenomen:

Nummer	Kapitaalgoed	Beheer-/beleidsplan	Looptijd tot en met
1	Riolering	Beheerplan Riolering	2025
2	Gebouwen	Beheerplan Gebouwen	2025
3	Civiele Kunstwerken	Beheerplan Civiele Kunstwerken	2025
4	Wegen	Beheerplan Wegen	2025
5	Water	Beheerplan Water	2025
6	Groen	Beheerplan Groen	2025
7	Spelen	Beheerplan Speelvoorzieningen	2025
8	Sport	Beheerplan Buitensportaccommodaties	2025
9	Begraafplaatsen	Beheerplan Begraafplaatsen	2025
10	(straat)Meubilair	Beheerplan Meubilair	2025
11	Verlichting & verkeersregelinstallaties (VRI)	Beheerplan Openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	2025

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

1. Het beleidskader
2. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
3. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting
4. De ontwikkelingen in 2026

Beleidskader

De vastgestelde Visie Buitenruimte is vertaald naar beheerplannen voor de verschillende kapitaalgoederen. Hierin zijn de financiële middelen ten behoeve van het regulier onderhoud, storingsonderhoud, het planmatig (groot)onderhoud alsmede de benodigde vervangingsinvesteringen opgenomen. De kapitaalgoederen worden conform de vastgestelde beheerplannen beheerd.

Ontwikkelingen 2026

Actualisatie beheerplannen

De vastgestelde beheerplannen lopen tot en met jaar 2025. In de actualisatie van de beheerplannen worden naast het duiden van de huidige stand van het areaal, vooral ook alle vastgestelde kaders op een rijtje gezet en worden alle mechanismen van het assetmanagement beschreven. De begroting is zo'n kader. In de beheerplannen worden dus geen begrotingswijzigingen meegenomen. Immers een begroting wijzigt alleen bij veranderende omstandigheden en na besluitvorming over hoe met deze veranderingen om te gaan. In de tijdsperiode van 5 jaar zijn vele omstandigheden veranderd en middels de Voortgangsrapportages voorgelegd voor individuele besluitvorming.

In de vorige beheerplannen zijn wel keuzes voorgelegd en hieromtrent heeft besluitvorming voor (meerjarige) begroting plaatsgevonden.

In de actualisatie worden de kaders gegeven en wordt beschreven langs welke mechanismen en op basis van welke inspectiemethoden we regie houden op het dagelijks en groot onderhoud. Per jaarsnede (en zo mogelijk vaker) zal worden voorgelegd hoe voldaan is aan de prestaties, waar risico's en knelpunten ontstaan en hoe die worden opgelost en voor welke zaken mogelijk een verandering van kaders nodig is. Dat wordt dan gericht en in brede context voorgelegd. Dit kan dus ook leiden tot begrotingswijzigingen die worden voorgelegd.

Beeldkwaliteit

Een van de eerder vastgestelde kaders is dat het onderhoud overal plaatsvindt op beeldkwaliteitsniveau C (op enkele uitzonderingen na). Het werken op beeldkwaliteit is geëvalueerd en de mogelijkheden worden in de beheerplannen voorgelegd, nu meer ook in verband met de technische kwaliteit die ook nog steeds van belang is. Beeldkwaliteit en technische kwaliteit in relatie tot gebruik en onderhoud bepalen wat kan en moet, en dienen daarom ten minste jaarlijks te worden heroverwogen ten opzichte van de beschikbare middelen. In de beheerplannen staan per asset de manieren van inspecteren en de afwegingen die te maken zijn om telkens te komen tot een jaarplan.

Gevolgen begroting

De begroting van 2026 is gelijk aan die van 2025 met de daarbij vastgestelde begrotingswijzigingen. De beheerplannen geven dus geen meerjarige doorkijk voor begrotingswijzigingen. Afwegingen moeten altijd op basis van o.a. nieuwe arealen, nieuwe bevindingen (inspecties), andere wensen van college en/of raad, veranderingen in richtlijnen en wet- en regelgeving worden voorgelegd, met een brede afweging op basis van prestaties, kosten en risico's. Die kunnen meerjarig doorwerken, maar worden pas voorgelegd als de nieuwe inzichten helder zijn. Een meerjarige doorkijk is nu nog niet door te rekenen. Een ontwikkelagenda wordt wel gegeven waarmee rekening gehouden kan worden.

1. Riolering

Onderhoud

Beheer en onderhoud aan de riolering wordt zowel jaarlijks als incidenteel uitgevoerd. Jaarlijks worden alle straat-, trottoirkolken en lijngoten schoon en leeg gemaakt. Een deel van het hoofdriool wordt gereinigd en geïnspecteerd, daarnaast worden alle hoofdgemalen en de helft van de minigemalen gereinigd en geïnspecteerd (conform het vastgestelde gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2026). Indien nodig worden geconstateerde schades aan het hoofdriool en/of pompen en gemalen hersteld.

Grootschalige vervanging

De voorbereidingen voor de vervanging van de riolering in de Graaf Wichmanlaan e.o, De Veerstraat, de H.A. Lorentzweg /Prinses Beatrixplantsoen lopen. Deze projecten worden integraal opgepakt. De uitvoering van deze projecten start dit jaar. Het project Van der Helstpark e.o. is al voorbereid maar wacht op uitvoering in verband met gelijktijdige uitvoering van het warmtenet.

De uitvoering van de meerjarenplanning voor het groot onderhoud staat onder druk door capaciteitsproblemen bij de aannemers. Hierdoor stagneert de uitvoering van diverse projecten, zoals: groot onderhoud aan de Groot Hertoginnelaan te Bussum en projecten in Muiden en Muiderberg.

Verder wordt er een start gemaakt met de voorbereiding van andere herinrichtingsplannen zoals de Herenstraat en diverse groot onderhoudsprojecten.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Riolering	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud en groot onderhoud	1.485	1.275	1.275	1.275
Investerings	4.198	6.745	2.905	19
Kapitaallasten	3.071	3.445	3.445	3.445

2. Gebouwen

Groot onderhoud

Het groot onderhoud wordt volgens de meerjarenonderhoudsbegroting uitgevoerd. In 2025 worden de aanbestedingen gehouden voor de raamovereenkomsten voor onderhoud van werktuigbouwkundige, elektrotechnische en brandveiligheidsinstallaties, met als beoogde startdatum 1 januari 2026.

In 2026 moeten de duurzaamheidsmaatregelen vanuit het ESCo-project zijn afgerond.

Duurzaamheidsmaatregelen voor een groot deel van het reguliere areaal worden dit jaar in kaart gebracht. Ondertussen zal bijvoorbeeld bij vervanging van dakwerk, elektra en installaties op natuurlijke momenten duurzaamheidsmaatregelen worden uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Gebouwen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud	186	186	186	186
Groot onderhoud (voorziening)	1.086	375	658	658
Investerings	7.000	0	2.500	0
Kapitaallasten	463	359	359	359

3. Civiele Kunstwerken

Onderhoud

Het veilig houden en het goed laten functioneren van de civiele kunstwerken wordt jaarlijks gewaarborgd door middel van planmatige onderhoudswerkzaamheden en het inspecteren van de kunstwerken. Het planmatig onderhoud wordt uitgevoerd door de contractaannemer. De gecontracteerde werkzaamheden betreffen het reinigen, smeren en mechanisch op orde houden van de bruggen. Ook storingen en schades aan de beweegbare bruggen worden opgelost door de contractaannemer.

De bediening van de beweegbare bruggen in de kernen van Muiden en Muidenberg wordt door Waternet uitgevoerd. De bruggen in de kern Naarden worden door de afdeling Beheer en Service bediend.

Groot onderhoud

Naast de onderhoudswerkzaamheden wordt ook het planmatig onderhoud uitgevoerd volgens het Beheerplan Civiele Kunstwerken:

- De bediening van de bruggen wordt opnieuw gecontracteerd door de ontrafeling van Waternet;
- De areaaluitbreiding van de kunstwerken in de Krijgsman wordt verder uitgerold;
- Er zijn gesprekken gaande met Rijksvastgoedbedrijf, Waternet en Vattenfall over de overname van respectievelijk de Groenebrug naarderpoortbrug en de PENbrug door de gemeente;
- Er wordt een nieuw MJOP opgesteld voor 2026-2029;
- De Prinses Irenebrug in Naarden wordt gerenoveerd;
- De Spieringbrug wordt na de contractperiode overgedragen naar de Gemeente Gooise Meren waarbij het onderhoud door de contractaannemer uitgevoerd gaat worden.
- Gesprekken zijn gaande om de Spieringbrug aan te sluiten op de bediencentrale van de Provincie Noord Holland om weer op afstand te kunnen bedienen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Civiele Kunstwerken	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud	154	154	154	154
Groot onderhoud (voorziening)	601	449	283	283
Investerings	752			
Kapitaallasten	321	317	317	317

4. Wegen

In het 2 kwartaal 2025 is er begonnen aan het beheerplan voor 2026-2029. Dit beheerplan wordt medio 2026 opgeleverd en bevat ook een verdere uitdieping van de resultaten van de Weginspectie gehouden in 2025 en de daarbij horende onderhoudsplanning inclusief de financiële vertaling. Tevens is er aandacht voor een integrale benadering van het kapitaalgoed Wegen, doordat er ook aspecten zoals Straatmeubilair, Verkeersborden, Gladheidsbestrijding en Straatreiniging worden meegenomen.

Onderhoud

Het gangbaar en veilig houden van de wegen vindt dagelijks plaats. De meldingen van bewoners of weggebruikers worden geregistreerd en zo snel mogelijk opgelost. Het klein dagelijks onderhoud wordt hoofdzakelijk door onze eigen medewerkers uitgevoerd. Daarnaast kan een contractaannemer ingezet worden.

De uitvoering van de meerjarenplanning projecten staat onder druk door capaciteitsproblemen bij de aannemers. Daarbij komt dat de beslissing over het aanleggen van het warmtenet nog niet genomen is. Door beide zaken stagneert de uitvoering van diverse groot onderhoudsprojecten en het herstellen van opbrekingen door Nutsbedrijven. De uitvoering van deze werkzaamheden wordt in fases gedaan en integraal aangepakt met de vakdisciplines riolering, groenvoorzieningen, openbare verlichting en speelplaatsen. Alle wegmarkeringen worden jaarlijks door de externe contractaannemer geïnspecteerd en waar nodig hersteld, zodat de veiligheid van de weggebruiker wordt gewaarborgd.

Grootschalige vervangingen en herinrichtingsprojecten

Er is een start gemaakt met de voorbereiding voor de projecten Veerstraat-Veerplein, Graaf Wichmanlaan, Abri-Over de Tol, Verlegging Mariahoeveweg, Vestingplein (Muiden), verkeersaanpassingen Amersfoortsestraatweg (Naarden) en de Lorentzweg-Beatrixplantsoen. Bewoners worden betrokken bij deze projecten door middel van informatieavonden en enquêtes. Voor de energie transitie en om de capaciteit stroomnetwerk te verhogen worden er extra transformator units geplaatst.

Toegankelijkheid wegen

In het kader van inclusie en de uitvoering van de Visie Buitenruimte wordt de toegankelijkheid van de openbare ruimte verbeterd. Het gaat om de toegankelijkheid bij oversteeklocaties en stoepen, het in- en uitlopen van openbare voorzieningen en de haltering locaties openbaar vervoer. Ook wordt in de ontwerpfase van een nieuw inrichtingsplan, de toegankelijkheid van de openbare ruimte getoetst aan de hand van de CROW-richtlijnen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Wegen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud	3.503	728	728	728
Groot onderhoud (voorziening)	3.959	3.283	2.797	2.205
Investerings	4.198	6.745	2.905	19
Kapitaallasten	2.418	2.431	2.515	2.515

5. Water

Naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden aan de waterwegen, zoals het verwijderen van riet, overtollige waterplanten en drijfvuil, zijn alle watergangen geïnspecteerd. Voor de jaren 2026 tot en met 2033 is daarop een baggerplanning opgesteld. Deze werkzaamheden uit dit baggerplan zullen worden geprogrammeerd. In beheerplan staat beschreven hoe om te gaan met eventuele gevolgen (in begroting) die separaat worden voorgelegd na integrale afweging.

Ingezet wordt verder in aanleg en/of transformatie van natuurvriendelijke oevers.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Water	Begroting 2026	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Regulier onderhoud en groot onderhoud	280	280	280	280
Investerings	0	0	0	0
Kapitaallasten	46	45	45	45

6. Groen

Openbaar groen en bomen leveren een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving en de beleving hiervan door gebruikers. Daarnaast is groen in de openbare ruimte van belang voor klimaatbestendigheid (minder hittestress). Er wordt naar gestreefd, het bestaande areaal veilig en vitaal te houden en te voldoen aan de wettelijke zorgplicht.

Onderhoud

Het periodiek onderhoud wordt uitgevoerd volgens het in 2025 vastgestelde beheerplan (2026-2029). Bij onderhoud wordt er onderscheid gemaakt tussen groot- en dagelijks onderhoud. Het dagelijks onderhoud en een deel van het groot onderhoud wordt bekostigd vanuit de exploitatie.

Vervangingen

Bij de herinrichting van groen (groot onderhoud) is het uitgangspunt gevarieerde beplanting en bomen (meer biodiversiteit). De uitvoering gebeurt daarom op basis van het biodiversiteitsactieplan. In 2024 is een start gemaakt met het minder intensief maaien van gazons en in 2025 is dit verder uitgebreid. Ook wordt de ontwikkeling van de Japanse Duizendknoop, de Reuzenberenklauw en de verspreiding van eikenprocessierups nauwlettend gemonitord. De reconstructies of vervangingen worden beschouwd als investeringen. Jaarlijks

vervangen we een deel van de beplantingen waarbij we zoveel mogelijk aansluiten bij projecten van andere assets.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Groen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud en groot onderhoud	2.485	2.509	2.509	2.509
Investerings	987	1.000	427	350
Kapitaallasten	276	275	275	275

7. Spelen

Speelvoorzieningen (toestellen en ondergrond) worden periodiek onderhouden en getoetst op de veiligheid. Waar nodig treffen we correctieve herstelmaatregelen.

Vervangingen

Het periodiek onderhoud wordt uitgevoerd volgens het beheerplan (2026-2029). Jaarlijks wordt een deel van de speeltoestellen en ondergronden vervangen vanwege schade, veroudering of einde levensduur. Bij vervangingen of herinrichting wordt, in het kader van bespeelbaarheid van de openbare ruimte, gekeken of er in de directe omgeving speelmogelijkheden zijn of gecreëerd kunnen worden, waarbij de huidige locatie aansluit, kleiner/anders ingericht kan worden of misschien zelfs kan vervallen.

Buurtparticipatie is een onderdeel binnen de ontwerp- en inrichtingselementen. Herinrichtingen worden vroegtijdig aan de buurt kenbaar gemaakt middels bewonersbrieven en de gemeentelijke website. Er wordt eveneens rekening gehouden met de inclusieve samenleving. Daar waar mogelijk wordt de speelvoorziening aangepast om beter aan te sluiten op de leeftijdscategorie en de speelbehoefte vanuit de omgeving.

In de Krijgsman wordt bekeken of er een speelplaats anders ingericht kan worden. Dit gebeurt omdat er klachten zijn van de omwonenden; het gaat om een aanzienlijk bedrag van € 180.000, o.a. omdat er grond afgevoerd moet worden.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Speelvoorzieningen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud en groot onderhoud	199	199	199	199
Investerings	215	215	110	110
Kapitaallasten	224	222	222	222

8. Sport

Sport is een belangrijk onderdeel van het leven van veel inwoners en er is een ruim aanbod aan mogelijkheden.

Onderhoud

Het periodiek onderhoud wordt uitgevoerd volgens het beheerplan (2026-2029). Er wordt voor gezorgd dat de sportcomplexen functioneel, schoon en veilig zijn. Velden en banen zijn ingericht en functionerend volgens bondsnormen van de betreffende sporttakken. In Gooise Meren zijn dit: voetbal, hockey, tennis, rugby, handbal, korfbal, atletiek en honk- en softbal.

Groot onderhoud en vervangingen

Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen zullen uitgevoerd worden volgens de planning uit het meerjarenonderhoudsplan. In 2026 betekent dit dat er zeer waarschijnlijk aan de volgende velden gewerkt gaat worden: de atletiekbaan van AV tempo, veld 1 van SDO, veld 3 van HCAW en velden 3, 4 en 5 van NVC.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Buitedportaccommodaties	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud en groot onderhoud	2.485	2.509	2.509	2.509
Investeringen	987	1.000	427	350
Kapitaallasten	276	275	275	275

9. Begraafplaatsen

Begraafplaatsen dienen om verschillende redenen tot waardevolle monumenten te worden gerekend. Het zijn plaatsen waar al eeuwenlang afscheid wordt genomen van dierbare overledenen. Vaak zijn er fraai beeldhouwde gedenktekens te vinden of zijn er personen begraven die op lokaal of nationaal niveau een belangrijke rol hebben gespeeld. Bovendien hebben nogal wat begraafplaatsen een parkachtig karakter, of zijn zelfs als zodanig aangelegd, en er zijn bijzondere of zeldzame bomen en heesters te vinden.

Groot onderhoud en vervangingen:

Omvorming van een deel van de halfverhardingspaden naar graspaden.

Versterken mogelijkheden beeld en geluid bij uitvaarten.

Aanpassen uitvaartmogelijkheden op o.a. begraafplaats Bussum.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Begraafplaatsen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud en groot onderhoud	294	294	294	294
Investeringen	0	0	0	0
Kapitaallasten	52	52	52	52

10. (Straat)meubilair

Onderhoud

In het beheerareaal gemeente Gooise Meren staan circa 9.300 verkeersborden dan wel straatnaamborden. Het reguliere onderhoud aan het straatmeubilair wordt uitgevoerd door eigen medewerkers. Aan de hand van de schouwresultaten en meldingen worden diverse objecten gereinigd en indien nodig hersteld. De houten zitgedeeltes van de zitbanken worden gereinigd, geschilderd of vervangen. Er wordt verder voor gezorgd dat de markeringen ten behoeve van invalideparkeerplaatsen en oplaadlocaties goed zichtbaar blijven.

Groot onderhoud / sanering

Om een duidelijker en overzichtelijker verkeersbeeld, en minder verrommeling op straat, te krijgen, is er een inventarisatie en inspectie op beeldkwaliteit van de verkeersborden uitgevoerd. Verkeerskundigen hebben vervolgens de mogelijkheden voor sanering van de borden bepaald. De uitvoering van deze sanering is in juni 2025 gestart en loopt de komende jaren door.

Het reguliere onderhoud aan verkeersborden, zoals het rechtzetten, schoonmaken, vervangen en/of bijplaatsen wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door eigen medewerkers. De sanering van de verkeersborden wordt uitgevoerd door een externe partij.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

(straat)Meubilair	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud en groot onderhoud	239	239	239	239
Investerings	250	250	0	0
Kapitaallasten	19	19	19	19

11. Verlichting & verkeersregelinstallaties (VRI)

Onderhoud

De onderhoudswerkzaamheden betreffen het schoonmaken en stickervrij maken van de lichtmasten en armaturen. Verder wordt de oude verlichting vervangen door duurzame ledverlichting, zodat er bespaard wordt op het energieverbruik. Schade- en storingsmeldingen worden wekelijks afgehandeld. Daarnaast worden er ook inspecties uitgevoerd op de klassieke lichtmasten en elektrakasten.

De verkeersregelinstallaties worden alleen nog volgens correctief onderhoud uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Verlichting & verkeersregelinstallaties (VRI)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoud en groot onderhoud	427	427	427	427
Investerings	1.415	988	182	14
Kapitaallasten	332	348	348	348